

RIKSDAGENS SVAR 75/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om principen om sista pensionsanstalt

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om principen om sista pensionsanstalt (RP 73/2009 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 17/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 19 maj 2006 om pension för arbetstagare (395/2006) 11 § 1 mom., 37 §, 52 § 2 mom., 76 § 3 mom., 81 § 1 mom., 105—110 §, 111 § 3 mom., 126 § 3 mom., 129 § 1 mom., 182 § 1 mom. 4 punkten, 191 § 4 mom. och 203 § 1 mom., av dem 37 och 107—109 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1274/2006, samt fogas till lagen nya 107 a och 107 b § som följer:

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension och förtida ålderspension är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Trots vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och ovan i detta moment hindrar inte fortsatt skötsel av ett försäkrat för-

troendeuppdrag beviljande av ålderspension som intjänats på grundval av tidigare avslutade anställningsförhållanden.

---

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon har beviljats invalidpension enligt

1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,

2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, eller

3) 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En arbetstagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum, med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invalidpension på basis av arbetsförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och om hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 11 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte till-

lämpas vad som i 80 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

81 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

105 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Arbetstagarens rätt till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet avgörs genom beslut av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 §. Pensionsanstalten ska avgöra pensionsansökan utan dröjsmål efter att den har fått nödvändiga utredningar. Om arbetstagaren har varit försäkrad enligt arbetspensionslagar för både den privata sektorn och den offentliga sektorn, ger den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn eller en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i

egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § en beslutssammanställning över pensionsärendet.

Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut genom att sända det per brev till mottagaren under den adress som han eller hon uppgivit.

Närmare bestämmelser om maskinellt under-tecknande av beslut från den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och Pensionskyddscentralen utfärdas genom förordning av statsrådet.

106 §

Arbete enbart i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för den privata sektorn

Om en arbetstagare har omfattats endast av pensionsskydd enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn, avgörs hans eller hennes pensionsärende av den pensionsanstalt som avses i 1 § 3 mom. och i vilken hans eller hennes arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn varit försäkrade till det största beloppet under de två senaste kalenderåren (*avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn*). Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn betalar också pensionen och sköter övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten. Pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som intjänats på grundval av oavlönad tid enligt 74 § samt en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är Sjömanspensionskassan avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn vid handläggningen av ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende, om arbetstagaren har rätt eller förmånsålderslåtaren hade haft rätt att avgå med ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner.

107 §

Arbete i branscher som omfattas av arbetspensionslagarna för både den privata och den offentliga sektorn

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn som enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 3 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten, får arbetstagaren en beslutssammanställning över pensionsskyddet enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn och de ovan nämnda arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i sammanställningen och sköter övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som intjänats på grundval av oavlönad tid enligt 74 § samt en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet man inte iakttar arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn, en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och den pensionsanstalt som verkställer pensionsskydd enligt detta moment pensionsärendet var för sig.

107 a §

Bestämmande av sista pensionsanstalt

Sista pensionsanstalt är den pensionsanstalt som avses i 106 § eller den pensionsanstalt som sköter pensionsskydd enligt de arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. där arbetstagarens arbetsinkoms-

ter varit försäkrade till det största beloppet under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är sista pensionsanstalten vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om

1) arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs-pensionsandel eller individuell pensionsålder enligt nämnda arbetspensionslag för den offentliga sektorn, eller

2) förmånslåtarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet hade ordnats endast enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom. eller förmånslåtarens hade bevarat sin rätt till tilläggs-pensionsandel eller individuell pensionsålder enligt nämnda arbetspensionslag för den offentliga sektorn.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är sista pensionsanstalten vid behandlingen av ett invalidpensionsärende en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, om

1) en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn bedömer att arbetstagarens rätt till invalidpension, medan ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande inom den offentliga sektorn varade, har börjat på grund av arbetsoförmåga med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner, 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum, med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten,

2) arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs-pension eller individuell pensionsålder enligt den arbetspensionslag för den offentliga sektorn som nämns i 1 punkten, eller

3) det är fråga om delinvalidpension och arbetspensionsskyddet för en arbetstagare i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tid-

punkten för pensionsfallet har ordnats enligt en arbetspensionslag för den offentliga sektorn som avses i 107 § 1 mom.

Oberoende av de försäkrade arbetsinkomsternas belopp är Sjömanspensionskassans sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders-, invalid- eller familjepensionsärende, om arbetstagaren har rätt eller förmånslåtarens hade haft rätt att avgå med ålderspension vid en lägre pensionsålder enligt 8 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner och en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn inte är sista pensionsanstalt på grundval av 2 eller 3 mom.

Om en arbetstagare som varit försäkrad enligt arbetspensionslagar för både den privata och den offentliga sektorn, på grundval av dessa lagar ansöker om deltidspension från samma tidpunkt, avgör avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn deltidspensionsärendet var för sig.

107 b §

Inkomst som räknas in i arbetsinkomsterna

Vid bestämmande av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn enligt 106 § och sista pensionsanstalt enligt 107 a § räknas också inkomster enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare in i de försäkrade arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn.

108 §

Förhandlingsskyldighet

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som är sista pensionsanstalt ska före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga, om pensionsanstalten inom den offentliga sektorn avgör arbetstagarens rätt till invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen inom den offentliga sektorn varade med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala

pensioner, 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum, med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten och beloppet av den pension som intjänats enligt arbetspensionslagar för den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad.

Om den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn och pensionsanstalten inom den offentliga sektorn är oeniga om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör båda pensionsärendet var för sig.

109 §

Den utbetalande pensionsanstaltens behörighet vid beviljande av ny pension

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar ålders-, invalid- eller deltidspension till en pensionstagare sköter den sista pensionsanstaltens uppgifter när pensionen ändras till ålderspension eller en arbetstagare som får ålderspension beviljas ny ålderspension.

Om en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn betalar invalidpension som rehabiliteringsstöd, avgör samma pensionsanstalt ansökan om fortsatt invalidpension och sköter övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i invalidpensionsärendet. Om en arbetstagare efter avslutad invalidpension på nytt ansöker om invalidpension och denna nya pension bestäms på tidigare grunder, avgör den pensionsanstalt som betalat den tidigare invalidpensionen ansökan och sköter övriga uppgifter som hör till pensionsanstalten i invalidpensionsärendet. En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

Om en förmånsåtagare vid sin död fick pension från en pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn, avgör den pensionsanstalt som betalat pensionen en ansökan om familjepension efter förmånsåtagaren och sköter

pensionsanstaltens övriga uppgifter som berör familjepension.

110 §

Möjlighet till överenskommelse

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iaktas i en situation där det inte ska iaktas enligt lagens bestämmelser eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalt som bestäms på grundval av 107 a § eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iaktas i pensionsärendet.

Pensionssökanden ska i de situationer som avses i 1 mom. underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter pensionsärendet.

111 §

Pensionsskyddscentralens beslutanderätt och närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om hur den behöriga pensionsanstalten enligt 106, 107, 107 a, 108 och 109 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det också närmare om hur granskningstiden enligt 106 och 107 a § för de försäkrade arbetsinkomsterna under de två senaste kalenderåren bestäms. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas om en kortare granskningstid för de försäkrade arbetsinkomsterna än de två senaste kalenderåren, om det finns försäkrade arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.

126 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av avgö-

rande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 § utan grund har betalat ut pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den berörda arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

129 §

Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 107 § tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslutet. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärshandlingen enligt vad som bestäms i arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar Pensionsskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

4) Kyrkans centralfond, som sköter pensionskyddet enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan,

191 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser och 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor.

203 §

Utlämnande av uppgifter inom en försäkringsgrupp

Utän hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud rätt att till ett annat företag som hör till samma i 26 kap. i försäkringsbolagslagen avsedda försäkringsgrupp eller i 30 kap. 3 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 37, 105—107, 107 a, 107 b och 108—110 §, 111 § 3 mom., 126 § 3 mom. och 129 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda bestämmelser tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om en arbetstagare inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Trots vad som föreskrivs i 107 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbets-

pensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 52 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana

situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 §.

Beloppen enligt 37 §, 76 § 3 mom. och 108 § motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 §.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om sjömanspensioner (1290/2006) 37 §, 52 § 2 mom., 65 § 1 och 2 punkten, 82 § 3 mom., 87 § 1 mom., 108 § och 123 § 3 mom. samt
fogas till lagen en ny 147 a § som följer:

37 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En arbetstagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invalidpension enligt

- 1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner,
- 2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, eller
- 3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En arbetstagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum, med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har

beviljats invalidpension på basis av arbetsförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på

grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 86 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

65 §

Rätten till särskilda tillväxtprocentsatser

Pensionen tillväxer enligt 66—70 §, om

1) arbetstagaren går i ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt 8 § 2 mom. från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag,

2) arbetstagaren går i ålderspension vid en ålder enligt 8 § 1 mom. från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag och pensionskassan på grundval av 108 § är behörig att behandla pensionsansökan, eller

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

87 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till arbetstagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om arbetstagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

108 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om pensionskassan i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalats ut pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Om pensionskassan i egenskap av sista pensionsanstalt utan grund har betalats ut pension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den berörda arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Pensionskassan ger i egenskap av sista pensionsanstalt en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

147 a §

Konkursbons ansvar för pensionsförsäkringsavgifter

Om en arbetsgivare försätts i konkurs, övergår arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag på konkursboet från den dag då konkursen började. Konkursboet betalar pensionsförsäkringsavgifterna för konkurstiden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 37 §, 65 § 1 och 2 punkten, 108 § och 123 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda bestämmelser tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om en arbetstagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Trots vad som föreskrivs i 108 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrange-

manget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 52 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Beloppen enligt 37 § och 82 § 3 mom. i denna lag motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för företagare (1272/2006) 2 § 1 mom. 2 punkten och

ändras 34 §, 49 § 2 mom., 70 § 4 mom., 75 § 1 mom., 96 §, 107 § 3 mom., 125 § 1 mom. och 146 § 3 mom., av dem 34 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1099/2008, som följer:

34 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En företagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invalidpension enligt

1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),

2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (1295/2006), eller

3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En företagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum, med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invalidpension på basis av arbetsförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av företagarkerksamhet som bedrivits under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om företagaren bedriver företagarkerksamhet under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som intjänats på grundval av denna företagarkerksamhet, om han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Företagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av företagarkerksamhet som bedrivits under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även, om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 74 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

Har en förmån som avses i 3 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av arbete betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till företagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

75 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till företagarens invalidpension från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen läggs inte till, om företagaren har fyllt 56 år. Engångsförhöjning läggs inte till rehabiliteringstillägg.

96 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt.

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalats

ut pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den berörda arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

125 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslutet. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärshandlingen enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

146 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas inte bestämmelserna om tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter enligt 30 kap. 1, 3 och 4 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), 165, 165 a och 165 c § i lagen om försäkringskassor

och 132, 132 a och 132 c § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 34 och 96 §, 107 § 3 mom. samt 125 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsärenden som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda bestämmelser tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om en företagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Den 2 § 1 mom. 2 punkt som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2011.

Trots vad som föreskrivs i 96 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en företagare ansöker om invalidpension som på grundval av 49 § 3 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Beloppen enligt 34 § och 70 § 4 mom. i denna lag motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 2 § 1 mom. 2 punkten samt
ändras 48 och 91 § samt 101 § 3 mom., av dem 48 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1101/2008, som följer:

48 §

Invalidering på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon beviljats invalidpension enligt

1) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),

2) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (1295/2006), eller

3) 6 § i pensionslagen för den evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), med tillämpning av 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner.

En lantbruksföretagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner eller, med tillämpning av sistnämnda lagrum, med stöd av 6 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten har beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den offentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

91 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten enligt denna lag och dess uppgifter bestäms på det sätt som i 106, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om pensionsanstalten i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av berörda pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs om återkrav i den berörda arbetspensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 48 och 91 § samt 101 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsärenden som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda bestäm-

melser tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om en lantbruksföretagare inte har försäkrade arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004. Den 2 § 1 mom. 2 punkt som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2011.

Trots vad som föreskrivs i 91 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft den 1 januari 2005 eller därefter, och dessa pensionsanstalter inte kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en

situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en lantbruksföretagare ansöker om invalidpension som på grundval av 58 § 4 mom. beviljas som oavkortad ålderspension i stället för invalidpension. I sådana situationer avgörs pensionsrätten och pensionsbeloppet enligt denna lag av den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare.

Beloppet enligt 48 § i denna lag motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 24 § 1 mom. 3 punkten, 32 § 1 mom., 52 § 4 mom., rubriken för 72 § och 72 § 1 mom., 103—106 §, rubriken för 107 § och 107 § 1 och 3 mom., 136 § 2 mom. och 153 § 4 mom.,

av dem 32 § 1 mom. och rubriken för 72 § sådana de lyder i lag 713/2004, 52 § 4 mom., 72 § 1 mom. och 103 § sådana de lyder i lag 1188/2003 och i nämnda lag 713/2004, 104—106 §, 107 § 3 mom. och 153 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1293/2006 samt 107 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1006/2007, som följer:

24 §

Invalidpension

En anställd har rätt att få invalidpension

3) om han eller hon har beviljats invalidpension enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, eller han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grundval av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållan-

de beviljats invalidpension enligt någon annan än ovan nämnda arbetspensionslag.

32 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension

Invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås. Härvid ändras delinvalid-

pensionen till ålderspension som är lika stor som full invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension enligt arbetspensionslagarna föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås, om den anställde inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon avgår med pension, eller från den tidpunkt då sådan ny pension som inte bestäms på tidigare grunder beviljas efter att invalidpensionen upphört.

52 §

Förmåner som berättigar till pension

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av de inkomster som nämns i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. eller, om bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare eller, om den anställde inte har arbetsinkomster som är försäkrade enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvar för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

72 §

Engångsförhöjning av invalidpension

En engångsförhöjning läggs till invalidpensionen från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen började. Förhöjningen bestäms enligt den anställdes ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när den anställde är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Förhöjningen läggs inte till, om den

anställd har fyllt 56 år. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

103 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en anställd har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn, får den anställde en beslutssammanställning över pensionskyddet enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i sammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om den anställdes arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet man inte iakttar arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör den kommunala pensionsanstalten pensionsärendet särskilt för sin del.

104 §

Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt

Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om den anställde har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är den kommunala pensionsanstalten sista pen-

sionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) den anställdes pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller den anställda har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag,

2) förmånslåtarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är den kommunala pensionsanstalten sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om den anställdes pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller den anställda har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till individuell eller yrkesbaserad pensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Om en anställd som haft anställning både enligt denna lag och enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör den kommunala pensionsanstalten deltidspensionen särskilt för sin del.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egen- skap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten och om den intjä-

nade pensionen enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är större än 688,02 euro per månad, ska den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionssökandens arbetsförmåga, avgör båda pensionsärendet var för sig.

106 §

Den kommunala pensionsanstalten som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt, om den betalar ut ålders-, invalid-, arbetslöhets- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,

2) pensionen ändras till ålderspension,

3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,

4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder,

5) den som lyfter arbetslöhetspension ansöker om invalidpension, eller

6) familjepension söks efter en förmånslåtare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en anställd som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 103—106 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av fi-

nansministeriet. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs det också närmare om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 104 § 1 mom. Genom förordning av finansministeriet kan det också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om det finns arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iaktas i en situation där det inte ska iaktas enligt lagens bestämmelser eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalt som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iaktas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då under rättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Om en pensionsanstalt som avses i 103 § i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt denna lag, ska den få ersättning för dessa pensionskostnader jämte ränta enligt vad som bestäms i 1 mom.

153 §

Sökande av ändring

På en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en

annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 §, söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall ska den andra pensionsanstalten inom den offentliga sektorn eller pensionsanstalten inom den privata sektorn inhämta yttrande om besvären av den kommunala pensionsanstalten till den del besvären gäller pensionskydd enligt denna lag. Yttrande inhämtas inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 24 § 1 mom. 3 punkt, 52 § 4 mom., 103—106 §, rubriken för 107 § och 107 § 1 och 3 mom., 136 § 2 mom. och 153 § 4 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda bestämmelser tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om en anställd inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Trots vad som föreskrivs i 103 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om inte dessa pensionsanstalter kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en anställd ansöker om invalidpension som på grundval av 32 § 2 mom. beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Beloppet enligt 105 § i denna lag motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den löne-koefficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 22 december 2006 om statens pensioner (1295/2006) 36 §, 50 § 2 mom., 63 § 3 mom., 71 § 2 mom., 109—112 och 114 § samt 163 § 1 mom. som följer:

36 §

Invalident pension på basis av pension som beviljats enligt någon annan arbetspensionslag

En arbetstagare har rätt till invalident pension, om han eller hon beviljats invalident pension enligt någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, eller han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grundval av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalident pension enligt någon annan än ovan nämnda arbetspensionslag. I sådana fall beviljas invalident pension enligt denna lag som full pension eller delinvalident pension, beroende på hur den pension som utgör grunden för pensionen är beviljad.

50 §

Ändring av invalident pension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalident pension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalident pension, om hans eller hennes invalident pension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalident pension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan

invalident pension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats under tiden för ovan avsedda invalident pension eller sedan den upphört även om han eller hon efter det att den tidigare invalident pensionen upphört beviljas ny invalident pension, på vilken det inte tillämpas vad som i 67 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

63 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Har en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Har förmånen på grund av återgång till arbetet betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

71 §

Engångsförhöjning av invalidpension

Engångsförhöjningen räknas ut på basis av den pension som beviljats arbetstagaren enligt denna lag. Förhöjningen bestäms enligt arbetstagarens ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningen är 21 procent, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen är 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. Förhöjningen läggs inte till om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen har fyllt 56 år. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

109 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn, får arbetstagaren en beslutssammanställning över sitt pensionskydd enligt de ovan nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom en förmån som intjänats enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan, Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet man inte iakttar arrangerandet med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Statskontoret pensionsärendet särskilt för sin del.

110 §

Statskontoret som sista pensionsanstalt

Statskontoret är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två sista kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Statskontoret sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag,

2) förmånslåtarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtarens har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas denna lag.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Statskontoret sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggs pensionsandel eller till individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Om en arbetstagare som haft anställning både enligt denna lag och enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt

två eller flera pensionslagar, avgör Statskontoret deltidspensionen särskilt för sin del.

111 §

Förhandlingskyldighet

Om Statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 35 § 1 mom. 1 punkten och om det pensionsbelopp som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är större än 688,02 euro per månad, ska Statskontoret före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga.

Om Statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av arbetstagarens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

112 §

Statskontoret som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Statskontoret är sista pensionsanstalt om det betalar ålders-, invalid- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,
- 2) pensionen ändras till ålderspension,
- 3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,
- 4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder, eller
- 5) familjepension söks efter en förmånslåtare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidarbetet är försäkrat.

114 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det inte ska iakttas enligt lagens bestämmelser eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalt som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underlättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt bestämmelserna i detta kapitel är behörig att behandla en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt. Pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende får inte överklagas.

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 109—112 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det också närmare om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under två kalenderår bestäms enligt 110 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än två år när det finns arbetsinkomster för en granskningstid som är kortare än två år.

163 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-beslut

På en beslutssammanställning som Statskontoret gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om Statskontorets beslut ingår i den beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsan-

stalt enligt 109 §, får det överklagas och besvär-
sändet behandlas enligt vad som föreskrivs i
någon annan pensionslag för den offentliga sek-
torn eller i en pensionslag för den privata sek-
torn. I sådana fall ska en annan pensionsanstalt
inom den offentliga sektorn eller en pensionsan-
stalt inom den privata sektorn inhämta yttrande
om besvären av Statskontoret till den del besvä-
ren gäller pensionsskydd enligt denna lag. Ytt-
rande inhämtas inte om besvären enbart gäller
bedömning av arbetsförmågan.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lagens 36, 109—112 och 114 § samt 163 §
1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2012
och tillämpas på pensionsansökningar som an-
hängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället
för ovan nämnda bestämmelser tillämpas dock
motsvarande bestämmelser som gällde innan
denna lag trädde i kraft, om en arbetstagare inte
har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagar-
na efter 2004.

Trots vad som föreskrivs i 109 § tillämpas ar-
rangemanget med sista pensionsanstalt inte, om
en pensionsanstalt som omfattas av arrange-
manget tillämpar de bestämmelser i arbetspen-
sionslagarna som gällde före den 1 januari 2005
och en annan tillämpar de bestämmelser i arbets-
pensionslagarna som trädde i kraft vid ingången
av 2005 eller därefter, om inte dessa pensionsan-
stalter kommer överens om att iaktta arrange-
manget med sista pensionsanstalt. Detsamma
gäller en situation där en pensionsanstalt inom
den privata sektorn är sista pensionsanstalt och
en arbetstagare ansöker om invalidpension som
på grundval av 50 § 3 mom. beviljas som ålders-
pension i stället för invalidpension.

Beloppet enligt 111 § i denna lag motsvarar
värdet ett (1,000) år 2004 för den löne-
koefficient som avses i 96 § i lagen om pension
för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 18 april 2008 (261/2008) 19—22
och 24 § som följer:

19 §

Arrangemanget med sista pensionsanstalt

Om en arbetstagare har omfattats av pensions-
skydd såväl enligt denna lag som enligt en an-
nan arbetspensionslag för den offentliga sektorn
eller en arbetspensionslag för den privata sek-
torn, får arbetstagaren en beslutssammanställ-
ning över sitt pensionsskydd enligt de ovan
nämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsan-
stalt som ger beslutssammanställningen (*sista*

pensionsanstalt) betalar också de pensioner som
avses i beslutssammanställningen och sköter öv-
riga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den
sista pensionsanstalten avgör och betalar dessut-
om en förmån som intjänats enligt lagen om pen-
sionsersättning som skall betalas av statens med-
el för tiden för vård av barn under tre år eller för
tiden för studier (644/2003).

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de
två senaste kalenderåren har varit försäkrade till
det största beloppet med stöd av Finlands Banks

pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet man inte iakttar arrangemanget med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Kyrkans centralfond pensionsärendet särskilt för sin del.

20 §

Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt

Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller enligt alla pensionslagar för den privata sektorn under de två sista kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Kyrkans centralfond sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ålders- eller familjepensionsärende, om

1) arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag,

2) förmånslåtarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtarens har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag eller någon annan pensionslag för den offentliga sektorn på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Kyrkans centralfond sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet har ordnats enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspen-

sionsandel eller till en individuell pensionsålder eller specialpensionsålder enligt denna lag på basis av en fortlöpande anställning som omfattas av denna lag.

Om en arbetstagare som haft anställning både enligt denna lag och enligt en annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn eller en arbetspensionslag för den privata sektorn ansöker om deltidspension från samma tidpunkt enligt två eller flera pensionslagar, avgör Kyrkans centralfond deltidspensionen särskilt för sin del.

21 §

Förhandlingskyldighet

Om Kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner och om det pensionsbelopp som intjänats enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn överstiger 688,02 euro per månad, ska Kyrkans centralfond före sitt beslut begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om Kyrkans centralfond och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionssökandens arbetsförmåga, avgör de pensionsärendet var för sig.

22 §

Kyrkans centralfond som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Kyrkans centralfond är sista pensionsanstalt, om den betalar ålders-, invalid- eller deltidspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,
- 2) pensionen ändras till ålderspension,

3) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,

4) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder, eller

5) familjepension söks efter en förmånslåtare som lyft pension.

En ansökan om invalidpension från en arbetstagare som får deltidspension avgörs dock av den pensionsanstalt i vilken deltidsarbetet är försäkrat.

24 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten enligt 19—22 § bestäms och dess uppgifter meddelas genom förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av lagen om statens pensioner. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det också närmare om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 19 § 2 mom. och 20 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om det finns arbetsinkomster för en granskningstid som är kortare än två år.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt bestämmelserna i detta kapitel är behörig att behandla en pensionsansökan, avgör Pensionsskyddscentralen ärendet på begäran av en pensionsanstalt.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det inte ska iakttas en-

ligt lagens bestämmelser eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalt som bestäms på grundval av lagen eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då under rättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs nämnda dag eller därefter. I stället för ovan nämnda bestämmelser, tillämpas dock motsvarande bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om en arbetstagare inte har arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna efter 2004.

Trots vad som föreskrivs i 19 § tillämpas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte, om en pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som gällde före den 1 januari 2005 och en annan tillämpar de bestämmelser i arbetspensionslagarna som trädde i kraft vid ingången av 2005 eller därefter, om inte dessa pensionsanstalter kommer överens om att iakttä arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som på grundval av 50 § 3 mom. i lagen om statens pensioner beviljas som ålderspension i stället för invalidpension.

Beloppet enligt 21 § i denna lag motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 9 juni 2009